

ŠKOLSKO/GRADSKO NATJECANJE IZ MATEMATIKE
27. siječnja 2020.

5. razred – rješenja

OVDJE SU DANI NEKI NAČINI RJEŠAVANJA ZADATAKA. UKOLIKO UČENIK IMA DRUGAČIJI POSTUPAK RJEŠAVANJA, ČLAN POVJERENSTVA DUŽAN JE I TAJ POSTUPAK BODOVATI I OCIJENITI NA ODGOVARAJUĆI NAČIN.

1. $36 + 64 \cdot 17 - (502 - 352 : 8 + 511) =$
 $= 36 + 1\ 088 - (502 - 352 : 8 + 511) =$ 1 BOD
 $= 36 + 1\ 088 - (502 - 44 + 511) =$ 1 BOD
 $= 36 + 1\ 088 - (458 + 511) =$ 1 BOD
 $= 36 + 1\ 088 - 969 =$ 1 BOD
 $= 1\ 124 - 969 =$ 1 BOD
 $= 155$ 1 BOD
..... UKUPNO 6 BODOVA

2. Najniža moguća cijena haljine je 235 kn, a najniža cijena cipela je 305 kn. 1 BOD
Najmanji iznos koji je Ana mogla potrošiti na kupovinu haljine i cipela je
 $235\ \text{kn} + 305\ \text{kn} = 540\ \text{kn}$. 1 BOD
Najviša moguća cijena haljine je 244 kn, a najviša cijena cipela 314 kn. 1 BOD
Najveći iznos koji je Ana mogla potrošiti na kupovinu haljine i cipela je
 $244\ \text{kn} + 314\ \text{kn} = 558\ \text{kn}$. 1 BOD
Razlika je $558\ \text{kn} - 540\ \text{kn} = 18\ \text{kn}$. 1 BOD
Kako je $18 > 16$, Ana može kupiti čokoladu. 1 BOD
..... UKUPNO 6 BODOVA

3. Duljina stranice najmanjeg kvadrata (čija je površina $1\ \text{m}^2$) iznosi 1 m.
Opseg najmanjeg kvadrata je $4 \cdot 1\ \text{m} = 4\ \text{m}$. 1 BOD
Duljina stranice srednjeg kvadrata (čija je površina $9\ \text{m}^2$) iznosi 3 m.
Opseg srednjeg kvadrata je $4 \cdot 3\ \text{m} = 12\ \text{m}$. 1 BOD
Duljina stranice najvećeg kvadrata (čija je površina $25\ \text{m}^2$) iznosi 5 m.
Opseg najvećeg kvadrata je $4 \cdot 5\ \text{m} = 20\ \text{m}$. 1 BOD
Ukupna duljina svih crta koje je povukla Lana je
 $4\ \text{m} + 12\ \text{m} + 20\ \text{m} = 36\ \text{m}$. 1 BOD
..... UKUPNO 6 BODOVA

4. Prvi način:

- Ante, Branimir i Ivan završe jedan ciklus do broja 18, nakon čega kreću s novim ciklusom.
Broj 444 treba podijeliti s 18. 1 BOD
 $444 : 18 = 24$ 2 BODA
84
12
Dječaci će otrčati 24 puna kruga te još dodatnih 12 stupova. 1 BOD
Nakon prvih 6 Antinih stupova, slijedi 6 Branimirovih. 1 BOD
Posljednji, dvanaesti stup je stup F. 1 BOD
Dakle, broj 444 reći će Branimir kod stupa F.
..... UKUPNO 6 BODOVA

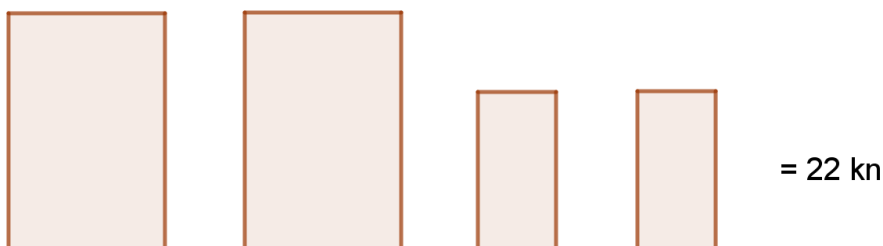
Drugi način:

- Prvih 6 brojeva nabraja Ante, drugih 6 Branimir, trećih 6 Ivan, četvrtih 6 opet Ante itd.
Broj 444 treba podijeliti sa 6. 1 BOD
 $444 : 6 = 74$
24
0 1 BOD

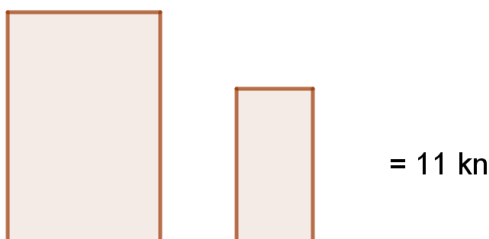
- Može se zaključiti da je broj 444 posljednji broj u 74. krugu, što znači kod stupa F. 1 BOD
 Treba još saznati tko trči 74. krug. To se može saznati dijeljenjem 74 s 3. 1 BOD
 $74 : 3 = 24$ 1 BOD
 14
 2
 S obzirom da je ostatak pri dijeljenju 2, znači da 74. krug trči drugi po redu dječak,
 a to je Branimir. 1 BOD
 Dakle, broj 444 reći će Branimir kod stupa F.

..... UKUPNO 6 BODOVA

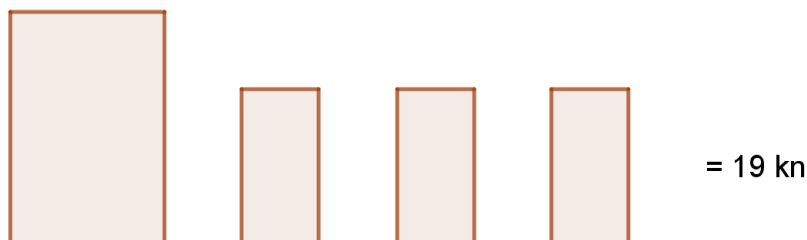
5. Dvije velike i dvije male bilježnice koštaju 22 kn.

Ako se cijena velike bilježnice označi s x , a male s y , vrijedi $2x + 2y = 22$.
 Tada je $x + y = 11$ (što se može zaključiti i sa slike, bez uvođenja nepoznanica).

Dakle, jedna velika i jedna mala bilježnica koštaju zajedno 11 kn. 1 BOD
 Dalje, jedna velika i tri male bilježnice koštaju 19 kn.

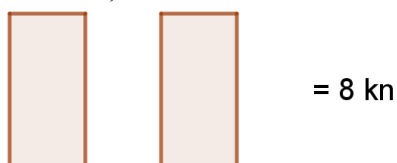
Kako jedna velika i jedna mala koštaju 11 kuna, preostale dvije male bilježnice moraju biti 8 kuna.
 To se može zaključiti i ovako:

$$(x + y) + y + y = 19$$

$$11 + y + y = 19$$

$$2y = 8$$

Isto se može zaključiti i bez nepoznanica, sa slike:

- Dakle, dvije male bilježnice koštaju 8 kn. 2 BODA
 Cijena jedne male bilježnice je 4 kn. 1 BOD
 Cijena jedne velike bilježnice je 7 kn. 1 BOD
 Račun je iznosio $5 \cdot 7 + 3 \cdot 4 = 47$ kn. 1 BOD

..... UKUPNO 6 BODOVA

Napomena: Ako je učenik do rješenja došao pogađanjem, svako točno rješenje bodovati sa po

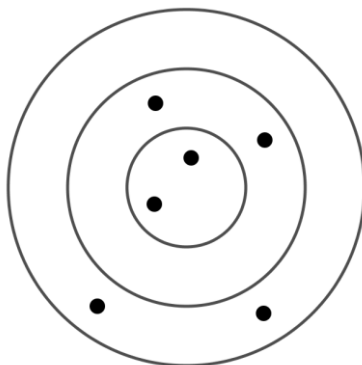
1 BODOM, uz još 1 BOD za ukupni iznos.

6. Ako je x prvi nepoznati broj, ostali parni brojevi su $x + 2, x + 4, x + 6$, i tako dalje... 1 BOD
 Deseti po redu je $x + 18$.
 Zbrajanjem svih tih brojeva dobije se 1 BOD
 $x + x + 2 + x + 4 + x + 6 + \dots + x + 18 = 5370$.
 Vrijedi 1 BOD
 $2 + 4 + 6 + \dots + 18 = 90$.
 Dalje je: 1 BOD
 $10x + 90 = 5370$
 $10x = 5370 - 90$
 $10x = 5280$ 1 BOD
 $x = 5280 : 10$
 $x = 528$ 1 BOD
 Traženi brojevi su: 528, 530, 532, ...,
 a najveći (posljednji) među njima je 546. 1 BOD
 Iz rastava $546 = 2 \cdot 3 \cdot 7 \cdot 13$ 2 BODA*
 se zaključuje:
 Prosti djelitelji najvećeg traženog broja su: 2, 3, 7 i 13. 1 BOD
 ..... UKUPNO 10 BODOVA

***Napomena:** Učenici koji ne primijete da je 91 složen broj, pa ostave $546 = 2 \cdot 3 \cdot 91$, ovdje umjesto 2 BODA trebaju dobiti samo 1 BOD.

7. Prvi način:

Broj bodova koje nosi najmanji krug označimo s a , srednji krug s b , a najširi krug s c .
 Ako promatramo prvu i treću metu zajedno, vidimo da po dva pogotka u svaki krug nose 58 bodova.

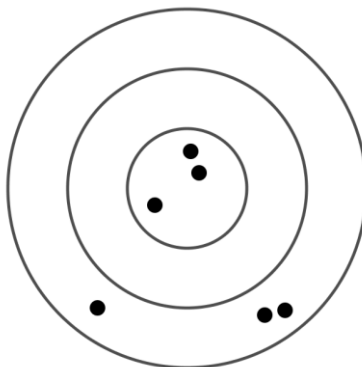

Vrijedi $2a + 2b + 2c = 58$.

To znači da je zbroj $a + b + c = 29$.

2 BODA

Ako promatramo drugu i treću metu zajedno, vidimo da po tri pogotka u najmanji i najveći krug nose 60 bodova.

Vrijedi: $3a + 3c = 60$.

- To znači da je zbroj $a + c = 20$. 2 BODA
 Dalje zaključujemo:
 $a + b + c = 29$
 $(a + c) + b = 29$
 $20 + b = 29$
 $b = 29 - 20$
 $b = 9$ 2 BODA
 Onda se iz prve mete vidi da je:
 $9 + 9 + c = 22$
 $18 + c = 22$
 $c = 22 - 18$
 $c = 4$ 2 BODA
 Tada je iz druge mete:
 $4 + 4 + a = 24$
 $8 + a = 24$
 $a = 24 - 8$
 $a = 16$ 2 BODA
 Pogodak u najširi krug vrijedi 4, srednji 9, a najuži 16 bodova.
 ..... UKUPNO 10 BODOVA

Drugi način:

- Broj bodova koje nosi najmanji krug označimo s a , srednji krug s b , a najširi krug s c .
 Uspoređujući prvu i treću metu, možemo zaključiti:
 $2a - 2b = 36 - 22$,
 $2a - 2b = 14$,
 pa je $a - b = 7$, odnosno a je za 7 veći od b , tj. $a = b + 7$. (1) 2 BODA
 Uspoređujući drugu i treću metu, možemo zaključiti:
 $a - c = 36 - 24$,
 $a - c = 12$,
 pa je $a = c + 12$. (2) 2 BODA
 Iz (1) i (2) može se zaključiti da se b i c razlikuju za 5, tj. $b = c + 5$. (3) 2 BODA
 Iz druge se mete vidi da je
 $a + 2c = 24$.
 S obzirom na (2), vrijedi $c + 12 + 2c = 24$,
 pa je $3c + 12 = 24$, odnosno $3c = 12$.
 Dakle, $c = 4$. 2 BODA
 Iz (2) slijedi da je $a = 4 + 12$, tj. $a = 16$. 1 BOD
 Iz (3) slijedi da je $b = 4 + 5$, tj. $b = 9$. 1 BOD
 Pogodak u najširi krug vrijedi 4, srednji 9, a najuži 16 bodova.
 ..... UKUPNO 10 BODOVA

Treći način:

Nakon što je (kako je navedeno u drugom načinu) zaključio da je broj b veći od broja c za 5, a broj a veći od broja b za 7 (za što je dobio 6 BODOVA), učenik može doći do rješenja (i preostala 4 BODA) metodom pokušaja i pogrešaka. Mogućnosti su prikazane u tablici:

c	1	2	3	4
b	6	7	8	9
a	13	14	15	16
1. meta	13	16	19	22
2. meta	15	18	21	24
3. meta	27	30	33	36

..... UKUPNO 10 BODOVA

Napomena: Ako učenik pogađanjem (bez obrazloženja) dođe do traženih brojeva, svako točno rješenje bodovati sa po 1 BODOM, odnosno s ukupno 3 BODA.